

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра права (№ 702)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

Наталія ФІЛІПЕНКО

**СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ПИТАННЯ КРИМІНАЛІСТИКИ ТА
СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ**

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 08 «Право»

Спеціальність: 081 «Право»

Освітня програма: «Право»

Вибіркова компонента з переліку 2

(назва вибіркової категорії)

Форма навчання: денна, заочна

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Силабус введено в дію з 01.09.2024 року

Харків – 2024 р.

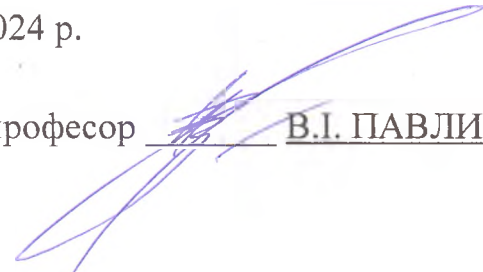
Розробник:

канд. юрид. наук, ст. наук. співробітник А.Є. Голубов

(підпис)

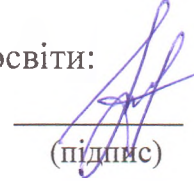
Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри 702

Протокол № 12 від «24» травня 2024 р.

Завідувач кафедри д-р юрид. наук, професор В.І. ПАВЛИКІВСЬКИЙ

Погоджено з представником здобувачів освіти:

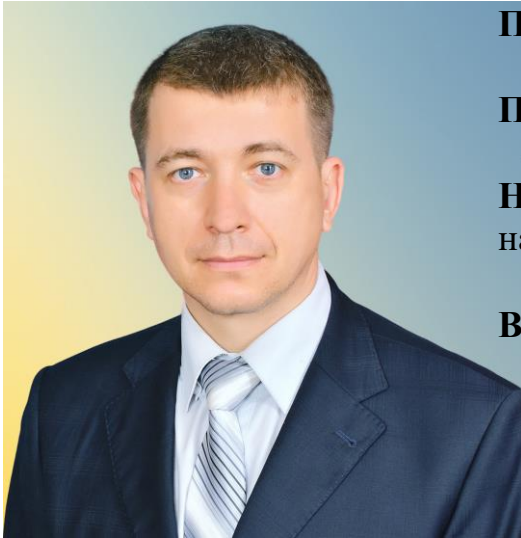
групою (магістерського) рівня в.о. 262/12

(підпис)

Тетяна ЛАЗАРЕНА

(ім'я та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

ПІБ: Голубов Артем Євгенович

Посада: доцент

Наукова ступінь: кандидат юридичних наук

Вчене звання: с.н.с.

Перелік дисциплін, які викладає:

- «Кримінальний процес»;
- «Криміналістика»;
- «Правові засади здійснення негласних слідчих (розшукових) дій»;
- «Управління та робота з персоналом в правоохоронних органах, лекція»;
- «Фундаментально-прикладні проблеми криміналістики та судової експертизи»;
- «Сучасні доктрини кримінального процесу».

Напрями наукових досліджень:

- кримінальний процес;
- прав особи під час кримінального провадження;
- міжнародні стандарти прав людини та їх забезпечення під час здійснення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій;
- теоретичні проблеми процесуального доказування;
- діяльність правоохоронних органів;
- теоретико-правові та організаційно-тактичні питання забезпечення державної політики протидії злочинності на об'єктах аерокосмічної галузі як складової критичної інфраструктури України.

Профайл викладача:

Тел.: (050)-221-05-22

E-mail: a.holubov@khai.edu

<https://orcid.org/0000-0001-8608-4206>;

<https://education.khai.edu/lecturer/golubov-a-e-702>

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системіMentor

2. Опис навчальної дисципліни

Форма здобуття освіти – денна

Семестр, в якому викладається дисципліна – 3 семестр

Обсяг дисципліни: 5 кредитів ЄКТС / 150 годин, у тому числі аудиторних – 64 год. (лекції – 32 год, семінарські / практичні заняття – 32 год.), самостійної роботи здобувачів – 86 год.

Форма здобуття освіти – заочна

Обсяг дисципліни: 5 кредитів ЄКТС / 150 годин, у тому числі аудиторних – 16 год. (лекції – 8 год, семінарські / практичні заняття – 16 год.), самостійної роботи здобувачів – 134 год.

Дисципліна вибіркова (за темою дисертаційної роботи)

Види навчальної діяльності – лекції, семінарські/практичні заняття

Види контролю – модульний контроль, іспит

Мова викладання – українська

Пререквізити: Підготовка наукової кваліфікаційної праці.

Кореквізити навчальної дисципліни: Кримінальний процес (Кримінальне процесуальне право України), Сучасні проблеми доказування у кримінальному провадженні; Судові експертизи у кримінальному та адміністративному провадженні за фактами втручання у діяльність об'єктів критичної інфраструктури та повітряного транспорту.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення курсу:

- формування поглиблених знань історії становлення та рівня сучасного розвитку криміналістики та судової експертизи, а також умінь здійснення самостійного наукових пошуків у цих галузях знань.

Завдання:

- засвоєння знань щодо історії судової експертології та криміналістики, а також їх сучасне розуміння;
- отримати фундаментальні та прикладні знання щодо історичних закономірностей виокремлення окремих теоретико-прикладних положень криміналістики та судової експертизи як самостійних галузей науки, а також їх сучасне розуміння;
- систематизація знань щодо формування та окремих криміналістичних вчень;
- формування поглиблених знань щодо становлення та сучасного стану розвитку криміналістичної техніки та технології, судової експертизи та методики експертних досліджень.

Перелік компетентностей

Інтегральна компетентність: здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері права.

Загальні компетентності (ЗК)

Після закінчення цієї програми аспірант буде здатен:

ЗК03. Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

Фахові компетентності спеціальності (СК):

Після закінчення цієї програми аспірант буде здатен:

СК01. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї міждисциплінарних напрямів і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей.

СК02. Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій.

СК03. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті та проєктах правничої освіти у системі освіти дорослих.

СК06. Здатність здійснювати експертну діяльність у сфері права.

СК07. Здатність виявляти нові інституційні етичні виклики та етичні виклики.

Нормативний зміст підготовки доктора філософії, сформований у термінах результатів навчання

РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.

РН03. Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.

РН08. Розробляти, реалізовувати та здійснювати управління науковими та інноваційними проєктами, які дають можливість створювати законопроєктну та правозастосовну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні правові проблеми з урахуванням етичних, соціально-управлінських, соціально-економічних, екологічних та духовно-культурних аспектів, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності щодо наукових результатів.

РН09. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері права на різних рівнях вищої освіти, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.

РН10. Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження.

РН11. Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

ТЕМА № 1. КРИМІНАЛІСТИКА НОВОГО ТИСЯЧОЛІТТЯ: ФУНДАМЕНТАЛЬНО-ПРИКЛАДНІ ПРОБЛЕМИ, ЗАВДАННЯ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ.

Форма здобуття освіти – денна

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 8 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма здобуття освіти – заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 1 год:

Лекція 0,5 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0,5 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 11 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Загальне поняття наукової доктрини. Теоретичне підґрунтя та закономірності виникнення та і формування в окрему галузь наукового знання, перспективи розвитку в умовах формування глобального інформаційного суспільства. Сучасні наукові погляди щодо сутності (зміст) доктрини, концепції та моделі криміналістики. Функції загальної теорії криміналістики. Ретроспектива наукових поглядів на природу криміналістики. Сучасні завдання криміналістики та тенденції її розвитку. Обґрунтування сучасного визначення і перспективи розвитку поняття криміналістики. Сучасне розуміння об'єкта та предмета криміналістики. Проблеми становлення новітньої системи криміналістики.

Анотація: на ґрунті ретроспективного вивчення теоретичних поглядів вчених криміналістів надаються знання щодо сутності криміналістики у XXI столітті.

Самостійна робота

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК03, СК01, СК02, СК03, СК06, СК07.

Результати навчання: РН01, РН03, РН08, РН09, РН10, РН11.

ТЕМА №2. СУЧАСНЕ ТЕОРЕТИЧНЕ ПІДГРУНТЯ ТЕХНІКО-КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ЗАПОБІГАННЯ, ВИЯВЛЕННЯ І РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ.

Форма здобуття освіти – денна

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 5 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма здобуття освіти – заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 1 год:

Лекція 0,5 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0,5 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 8 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Поняття і зміст техніко-криміналістичного забезпечення. Сучасна наукова концепція засобів і методів дослідження техніко-криміналістичного забезпечення розслідування злочинів. Перший та другий рівень техніко-криміналістичного забезпечення. Організаційні основи техніко-криміналістичного забезпечення. Правові основи техніко-криміналістичного забезпечення. Поняття і проблеми застосування науково-технічних засобів в практиці попередження, виявлення та розслідуванні кримінальних правопорушень. Проблеми застосування інформаційних технологій, цифрової фотографії та інструментальних методів діагностики особи. Теорія криміналістичної діагностики та ідентифікації. Сучасні наукові погляди щодо концептуальних засад теорії криміналістичної ідентифікації. Форми (види) криміналістичної ідентифікації. Групова (видова, родова) ідентифікація. Дослідження електронних доказів у злочинах, пов'язаних із

створенням, використанням та розповсюдженням шкідливих програмних засобів. Особливості техніко-криміналістичного забезпечення в діяльності слідчого.

Анотація: на ґрунті вивчення теоретичних положень та чинного законодавства надаються знання щодо загальних принципів формування техніко-криміналістичного забезпечення розкриття і розслідування злочинів.

Самостійна робота

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК03, СК01, СК02, СК03, СК06, СК07.

Результати навчання: РН01, РН03, РН08, РН09, РН10, РН11.

ТЕМА № 3. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ВЧЕННЯ ПРО СПОСІБ ЗЛОЧИНУ

Форма здобуття освіти – денна

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 5 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма здобуття освіти – заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 1 год:

Лекція 0,5 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0,5 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 8 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Історія та етапи розвитку криміналістичного вчення про спосіб злочину. Поняття способу злочину та його структури. Співвідношення категорії «спосіб злочину», «механізм злочину», «протидія розслідуванню злочинів», «технологія злочинної діяльності», «технізація злочинності».

Використання даних про спосіб злочину у розкритті і розслідуванні злочинів.

Анотація: на ґрунті вивчення теоретичних положень та думок науковців отримання знань про сучасну концепцію **криміналістичного вчення про спосіб злочину**.

Самостійна робота

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК03, СК01, СК02, СК03, СК06, СК07.

Результати навчання: РН01, РН03, РН08, РН09, РН10, РН11.

ТЕМА 4. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ПОЛОЖЕНЬ ВЧЕННЯ ПРО КРИМІНАЛІСТИЧНУ ХАРАКТЕРИСТИКУ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПІД ЧАС ЗАПОБІГАННЯ, ВИЯВЛЕННЯ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ.

Форма здобуття освіти – денна

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 5 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма здобуття освіти – заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 1 год:

Лекція 0,5 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0,5 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 8 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Історичні закономірності та етапи формування криміналістичного вчення про криміналістичну характеристику злочину (кримінальних правопорушень). Дискусійні питання щодо поняття криміналістичної характеристики злочинів та її структурних елементів.

Теоретичні положення криміналістичної характеристики злочинів (кримінальних правопорушень). Сучасне уявлення про зміст криміналістичної характеристика злочинів (кримінальних правопорушень). Кореляційні зв'язки між структурними елементами криміналістичної характеристики злочинів. Спосіб злочину (кримінального правопорушення) – основний елемент криміналістичної характеристики. Дискусійні питання щодо співвідношення положень криміналістичної характеристики з іншими видами характеристик кримінальних правопорушень. Використання даних криміналістичних характеристик окремих видів кримінальних правопорушень у подальшому розвитку науки та слідчій практиці.

Анотація: на ґрунті вивчення теоретичних положень криміналістики та закономірностей формування сучасної теорії криміналістичної характеристики кримінальних правопорушень.

Самостійна робота

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК03, СК01, СК02, СК03, СК06, СК07.

Результати навчання: РН01, РН03, РН08, РН09, РН10, РН11.

ТЕМА № 5. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ НЕТРАДИЦІЙНИХ МЕТОДІВ І ЗАСОБІВ ОДЕРЖАННЯ І ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ РОЗКРИТТЯ І РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ.

Форма здобуття освіти – денна

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 5 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма здобуття освіти – заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 1 год:

Лекція 0,5 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0,5 год: Усне опитування, тестування. Завантажена

у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 8 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Поняття нетрадиційних методів і засобів і використання криміналістично-значущої інформації в розкритті і розслідуванні злочинів; Криміналістична одорологія та її використання в розкритті і розслідуванні злочинів. Становлення профайлінгу як методу забезпечення аналізу даних про особу невідомого злочинця. Технічний аспект проблеми використання поліграфа при розслідуванні злочинів. Тактичний, етичний аспекти проблеми застосування поліграфа. Кримінально-процесуальні проблеми використання нетрадиційних методів і засобів та криміналістичної інформації на досудовому слідстві.

Анотація: на ґрунті вивчення теоретичних положень про закономірності впровадження традиційних та інноваційних методів одержання і використання інформації для розкриття і розслідування злочинів.

Самостійна робота

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК03, СК01, СК02, СК03, СК06, СК07.

Результати навчання: РН01, РН03, РН08, РН09, РН10, РН11.

ТЕМА № 6. ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ТАКТИКИ.

Форма здобуття освіти – денна

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 5 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма здобуття освіти – заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 1 год:

Лекція 0,5 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції,

ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0,5 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 8 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Історія, сучасний стан та перспективи розвитку криміналістичної тактики. Теоретичні проблеми визначення предмета та завдань криміналістичної тактики як складової криміналістики. Наукові підходи щодо визначення структури криміналістичної тактики. Тактичний прийом як елемент криміналістичної тактики. Проблеми використання тактичних комбінацій, тактичних операцій слідчих хитрощів (психологічних пасток). Допустимість психологічного впливу при проведенні слідчих дій. Функції та види тактичних прийомів. Проблеми систематизації тактичних прийомів у криміналістиці.

Анотація: на ґрунті вивчення теоретичних положень теорії пізнання визначити закономірності появи та розвитку криміналістичної тактики як складової криміналістики.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК03, СК01, СК02, СК03, СК06, СК07.

Результати навчання: РН01, РН03, РН08, РН09, РН10, РН11.

Тема № 7. СТАНОВЛЕННЯ ТА ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ МЕТОДИКИ.

Форма здобуття освіти – денна

Обсяг аудиторного навантаження –8 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 5 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма здобуття освіти – заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 1 год:

Лекція 0,5 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь,

бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0,5 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 8 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: . Історія та етапи розвитку криміналістичного вчення про методику розслідування окремих видів злочинів. Сутність криміналістичної методики. Загальні положення методики розслідування злочинів: поняття, сутність, ознаки. Місце криміналістичної методики в системі криміналістики. Види криміналістичних методик. Формування окремих криміналістичних методик. Джерела формування методик розслідування злочинів. Гносеологія слідчої ситуації. Зміст і структура окремих криміналістичних методик. Проблеми формування комплексних методик розслідування декількох злочинів. Планування розслідування: поняття, принципи і елементи. Версії. Правила їх висунення і перевірки. Ситуаційний підхід в сучасній методиці розслідування злочинів.

Анотація: на ґрунті вивчення теоретичних положень та прогалин чинного законодавства надаються знання щодо загальних закономірностей формування сучасної криміналістичної методики.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

2. Виконання практичних завдань протягом семестру.

3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК03, СК01, СК02, СК03, СК06, СК07.

Результати навчання: РН01, РН03, РН08, РН09, РН10, РН11.

ТЕМА № 8. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ВЧЕННЯ ПРО ПОДОЛАННЯ ПРОТИДІЇ РОЗСЛІДУВАННЮ.

Форма здобуття освіти – денна

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 5 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма здобуття освіти – заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 1 год:

Лекція 0,5 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0,5 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 8 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Поняття, сутність та значення конфліктних ситуацій. Поняття та сутність протидії розслідуванню злочинів. Характеристика внутрішньої протидії та основних напрямів діяльності, спрямованої на приховування злочинів. Характеристика зовнішньої протидії, її суб'єкти та мотиви. Спрямованість зовнішньої протидії. Поняття та система криміналістичних засобів подолання протидії розслідуванню кримінальних правопорушень. Проблеми захисту учасників кримінального судочинства.

Поняття проблеми оцінки ефективності протидії злочинності. Характеристика основних вимог до параметрів оцінки її ефективності. Засоби і методи протидії розслідуванню.

Анотація: на ґрунті вивчення теоретичних положень вчення про подолання протидії розслідуванню.

Завдання для СРС:

4. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

5. Виконання практичних завдань протягом семестру.

6. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК03, СК01, СК02, СК03, СК06, СК07.

Результати навчання: РН01, РН03, РН08, РН09, РН10, РН11.

Модуль 2

ТЕМА № 9. ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ОСНОВИ ТА ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ ТЕОРІЇ СУДОВОЇ ЕКСПЕРТОЛОГІЇ

Форма здобуття освіти – денна

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 8 год: Опрацювання навчально- методичних

матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма здобуття освіти – заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 1 год:

Лекція 0,5 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0,5 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 11 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Зародження судово-медичної експертизи у середні віка. Зародження та формування судової експертології у середні віка. Емпіричні передумови виникнення та розвитку судової експертизи: накопичення емпіричних фактів у судовій експертизі та інших науках, прояв інтеграційних процесів. Формування теоретичних та прикладних основ окремих положів та видів експертиз. Формування теоретико-правового підґрунтя створення та розвиток судово-експертних установ на теренах України у ХХ столітті. Становлення науково-дослідних та експертно-криміналістичних установ в Україні в сучасних умовах.

Анотація: на ґрунті вивчення теоретичних положень та чинного законодавства надаються знання щодо закономірностей виникнення та розвитку судової експертології.

Завдання для СРС:

4. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

5. Виконання творчого завдання з ретроспективи формування наукових поглядів за темою заняття.

6. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК03, СК01, СК02, СК03, СК06, СК07.

Результати навчання: РН01, РН03, РН08, РН09, РН10, РН11.

ТЕМА № 10. ТЕОРЕТИЧНЕ ПІДґРУНТЯ, ЗАКОНОМІРНОСТІ ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ТЕОРІЇ СУДОВОЇ ЕКСПЕРТОЛОГІЇ.

Форма здобуття освіти – денна

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка

викладачем

Самостійна робота 5 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма здобуття освіти – заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 1 год:

Лекція 0,5 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0,5 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 8 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми Становлення судової експертології як самостійної науки. Поняття судової експертології, її система, закономірності що вивчаються. Функції судової експертології: методологічна, синтезуюча, пояснювальна, прогностична. Взаємозв'язок та розмежування загальної теорії судової експертизи та криміналістики. Вплив суміжних наук на методи судової експертизи.

Поняття та структура окремої експертної теорії, її роль та значення в експертній діяльності. Місце окремих теорій та навчань у структурі судової експертології. Система окремих експертних теорій.

Анотація: на ґрунті вивчення теоретичних положень та чинного законодавства надаються знання щодо загальних принципів формування теорії судової експертології, як окремої галузі теоретичного знання.

Самостійна робота

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

2. Виконання творчого завдання з ретроспективи формування наукових поглядів за темою заняття.

3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК03, СК01, СК02, СК03, СК06, СК07.

Результати навчання: РН01, РН03, РН08, РН09, РН10, РН11.

ТЕМА № 11. КОНЦЕПЦІЯ РОЗВИТКУ НАУКОВИХ ОСНОВ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ.

Форма здобуття освіти – денна

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції,

ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 5 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма здобуття освіти – заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 1 год:

Лекція 0,5 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0,5 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 8 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Сучасний стан та перспективи уточнення об'єкту судових експертиз. Процесуальна класифікації об'єктів судових експертиз: об'єкти, які мають або не мають процесуального статусу; об'єкти, які представлені слідчим, судом, стороною захисту; отримані експертом, допоміжні. Наукова класифікація об'єктів судових експерти: об'єкти роду (виду), конкретної експертизи:

Сучасний стан та перспективи уточнення предмету судової експертизи. Предмет роду (виду) судової експертизи. Предмет конкретної експертизи. Експертні завдання, їх види. Ціль та зміст діагностичних експертних завдань.

Анотація: на ґрунті вивчення теоретичних положень криміналістики та судової експертології визначення підґрунтя та закономірностей концепції удосконаленні наукових основ судових експертиз.

Самостійна робота

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

2. Виконання творчого завдання з ретроспективи формування наукових поглядів за темою заняття.

3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК03, СК01, СК02, СК03, СК06, СК07.

Результати навчання: РН01, РН03, РН08, РН09, РН10, РН11.

ТЕМА № 12. СУЧАСНІ ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ МЕТОДІВ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ.

Форма здобуття освіти – денна

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 5 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма здобуття освіти – заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 1 год:

Лекція 0,5 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0,5 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 8 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Методи науки та практичної судово-експертної діяльності. Загальнонаукові та спеціальні методи, загально-експертні та окремо експертні методи. Критерії допустимості використання методів у судочинстві. Тенденції розвитку методів експертне дослідження. Класифікація загальноекспертних методів. Поняття якісних та кількісних методів аналізу. Методи аналізу зображень, морфології, якісного та кількісного складу, структури та властивостей об'єктів судових експертиз. Поняття неруйнівних методів експертного дослідження. Судово-експертні методики.

Методи та методики експертного дослідження. Теоретико прикладні проблеми формування типових та конкретні методики. Класифікація методів експертного дослідження. .. Класифікація методик експертного дослідження.

Анотація: на ґрунті вивчення теоретичних положень про закономірності розвитку системи методів судових експертиз отримати теоретичні знання щодо сучасної наукової думки про систему традиційних та інноваційних методів судової експертизи .

Самостійна робота

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання творчого завдання з ретроспективи формування наукових поглядів за темою заняття.

3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК03, СК01, СК02, СК03, СК06, СК07.

Результати навчання: РН01, РН03, РН08, РН09, РН10, РН11.

ТЕМА № 13. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВЕ ПІДГРУНТЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ З ПРОБЛЕМ КЛАСИФІКАЦІЇ СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ В УКРАЇНІ ТА ІНШИХ КРАЇНАХ

Форма здобуття освіти – денна

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 5 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма здобуття освіти – заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 1 год:

Лекція 0,5 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0,5 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 8 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Історичні аспекти становлення та перспективи наукових досліджень у галузі судової експертизи. Теоретично-історичні передумови класифікація комплексних судових експертиз. Напрямки оптимізація класифікації судових експертиз. Історичні аспекти формування системи класифікації судових експертиз у країнах світу.

Анотація: на ґрунті вивчення теоретичних положень теорії пізнання визначити закономірності появи та розвитку класифікації судової експертизи.

Самостійна робота

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

2. Виконання творчого завдання з ретроспективи формування наукових поглядів за темою заняття.

3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК03, СК01, СК02, СК03, СК06, СК07.

Результати навчання: РН01, РН03, РН08, РН09, РН10, РН11.

ТЕМА № 14. НАУКОВА КОНЦЕПЦІЯ УДОСКОНАЛЕННЯ КЛАСИФІКАЦІЇ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ

Форма здобуття освіти – денна

Обсяг аудиторного навантаження – 8 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 5 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма здобуття освіти – заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 1 год:

Лекція 0,5 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0,5 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 8 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми Підстави класифікації судових експертиз. Характеристика процесуальних видів експертиз: первинні, додаткові, повторні, комісійні, комплексні експертизи. Система судових експертиз за галузями знань. Поняття класу, роду, виду судових експертиз. Класи судових експертиз. Характеристика типових об'єктів та задач: криміналістичні; інженерно-технічні; економічні; товарознавчі; у сфері інтелектуальної власності; психологічні; мистецтвознавчі; екологічні; військові; судово-ветеринарні, гемологічні; судово-медичні; судово-психіатричні експертизи.

Анотація: на ґрунті вивчення теоретичних положень та прогалин чинного законодавства надаються знання щодо загальних закономірностей удосконалення класифікації судових експертих.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

2. Виконання творчого завдання з ретроспективи формування

наукових поглядів за темою заняття.

3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК03, СК01, СК02, СК03, СК06, СК07.

Результати навчання: РН01, РН03, РН08, РН09, РН10, РН11.

ТЕМА № 15. ПЕРСПЕКТИВНІ ВИДИ СУДОВО-ЕКСПЕРТНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Форма здобуття освіти – денна

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 5 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма здобуття освіти – заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 1 год:

Лекція 0,5 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0,5 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 8 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Концепції підходів до диференціації класів, родів та видів судових експертиз. Теоретичне підґрунтя підходів до диференціації класів, родів та видів судових гемологічних експертиз. Наукові концепції формулювання пропозицій щодо підходів до виділення класів, родів та видів судових релігійознавчих експертиз. Наукове підґрунтя до диференціації класів, родів та видів окремих судових експертиз.

Анотація: на ґрунті вивчення теоретичних положень судової експерталогії визначити теоретичні та технолого-методологічні основи проведення судових експертиз.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

2. Виконання творчого завдання з ретроспективи формування наукових поглядів за темою заняття.

3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК03, СК01, СК02, СК03, СК06, СК07.

Результати навчання: РН01, РН03, РН08, РН09, РН10, РН11.

ТЕМА № 16. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ОСНОВ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ.

Форма здобуття освіти – денна

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 5 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма здобуття освіти – заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 1 год:

Лекція 0,5 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0,5 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 8 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Судова експертиза та судово-експертна діяльність. Основна мета та завдання судово-експертної діяльності. Принципи та особливості функціонування судово- експертної діяльності. Наукові та правові основи системи державних спеціалізованих експертних установ України. Функції-задачі державних спеціалізованих експертних установ України. Організація проведення судової експертизи. Порядок проведення експертизи в експертній установі. Повноваження керівника експертної установи з організації провадження експертного дослідження по постанові слідчого, призначення нових експертиз і перевірки висновків експерта. Підготовка судових експертів. Атестація судових експертів. Реєстр атестованих судових експертів. Реєстр методик проведення судових експертиз

Анотація: на ґрунті вивчення теоретичних положень судової експерталогії визначити теоретико-прикладні засади визначення сучасної мети та завдання судово-експертної діяльності, її принципів, та формування науково-обґрунтованої моделі проведення судової експертизи

Завдання для СРС:

7. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

8. Виконання творчого завдання з ретроспективи формування наукових поглядів за темою заняття.

9. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК03, СК01, СК02, СК03, СК06, СК07.

Результати навчання: РН01, РН03, РН08, РН09, РН10, РН11.

5. Індивідуальні завдання

Реферати, аналітичні огляди та інше – це індивідуальні завдання, які сприяють розширенню та поглибленню теоретичних знань з окремих тем навчальної дисципліни, формують навички самостійної роботи з навчальною та науковою літературою, кримінальним законодавством, судовою практикою.

6. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота студентів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники), проведення олімпіад, словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження)

7. Методи контролю

Поточний контроль: опитування на практичних заняттях; вирішення окремих правових ситуацій; проведення письмових контрольних робіт з окремих правових інститутів; проведення програмованого контролю (тестування); проведення групових та індивідуальних консультацій.

Підсумковий контроль: складання модульного контролю; складання іспиту.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Модуль 1			
Самостійна робота з навчально-методичними матеріалами	0...8	1	0...8
Виконання практичних робіт	0..2	8	0...16
Семінарські заняття	0...2	8	0...16
Рішення тестових завдань	0-10	1	0-10
Усього за модуль			0-50

Модуль 2			
Самостійна робота з навчально-методичними матеріалами	0...8	1	0...8
Виконання практичних робіт	0..2	8	0...16
Семінарські заняття	0...2	8	0...16
Рішення тестових завдань	0-10	1	0-10
Усього за модуль			0-50
Усього за курс			0...100

Білет для іспиту складається з Семестровий контроль (іспит/залік) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту/заліку.

Білет для іспиту/заліку складається з:

I. Теоретична частина (питання для перевірки отриманих знань): складається з 2 запитань кожне оцінюється максимально 20 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Відповідно до п. 3.2. Положення про рейтингове оцінювання досягнень студентів у Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» студенту можуть призначатися бали за інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, які нараховуються та можуть бути враховані у загальній оцінці за семестр. Бали зокрема можуть призначатися за такі активності, пов'язані з навчальною дисципліною, як:

- участь у науковому комунікативному заході (конференції, семінарі, круглому столі тощо) із написанням тез наукової доповіді за предметом навчальної дисципліни (20 балів);
- участь у другому турі Всеукраїнської олімпіади відповідного напрямку (20 балів);
- участь (прослуховування) не менше у 5 вебінарах, пов'язаних з навчальною дисципліною (3-15 балів);
- участь у тренінгу, пов'язаному з навчальною дисципліною (15 балів);
- проходження он-лайн курсу, пов'язаного з навчальною дисципліною (20 балів);
- участь та отриманні рейтингового місця у тематично пов'язаному із предметом навчальної дисципліни студентському конкурсі (30 балів);
- розробка та створення дидактичного матеріалу за тематикою предмету навчальної дисципліни (15 балів) (підтвердження - дидактичний матеріал);
- проведення право освітнього заходу із учнями шкіл та інших навчальних закладів за тематикою навчальної дисципліни (20 балів);
- написання реферату (5 балів);
- участь у не менше 2-х заходах, що проводяться студентськими професійними об'єднаннями за спеціальністю (5-15 балів);

- інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, за попереднім погодженням із науково-педагогічним працівником, який викладає навчальну дисципліну.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

9. Політика навчального курсу

1. Письмові роботи:

Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: письмових робіт за результатами самостійної роботи за темами курсу, тестових завдань за модулями (перелік та зміст завдань за темами курсу міститься на сторінці в: <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=4247>), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо.

2. Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення. Порушення академічної доброчесності регулюється відповідно до Положень «Про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти СУЯ ХАІ-НМБ-П/011:2017» та «Про академічну доброчесність» СУЯ ХАІ-НМБ-П/004:2019 від 21.06.2019(зі змінами від 22.01.2020) (<https://khai.edu/ua/university/normativnabaza/polozheniya1/polozhennya-yaki-regulyuyut-poryadok-zdiysnennya-osvitnogo-procesu/>; <https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>)).

В 3. Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу. Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (<https://khai.edu/ua/university/normativnabaza/polozheniya1/polozhennya-pro-organizaciyu-sistemi-upravlinnya-yakistyu/polozhennya-pro-sistemu-zabezpechennya-yakosti/>).

10. Методичне забезпечення

1. Силабус вибіркової навчальної дисципліни «Фундаментально-

прикладні проблеми криміналістики» третій рівень вищої освіти (доктор філософії з права з галузі знань право): денна / заочна форма навчання / уклад. А. Є. Голубов. Харків. Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т", 2024, 31 с.

2. Навчально-методичне забезпечення модулю 1 вибіркової навчальної дисципліни «Фундаментально-прикладні проблеми криміналістики» третій рівень вищої освіти (доктор філософії з права з галузі знань право): денна / заочна форма навчання / уклад. І. Р. Шинкаренко. Харків. Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т", 2020. 204 с.

3. Навчально-методичне забезпечення модулю 2 вибіркової навчальної дисципліни «Загальнотеоретичні проблеми судової експертології» третій рівень вищої освіти (доктор філософії з права з галузі знань право): денна / заочна форма навчання / уклад. І. Р. Шинкаренко. Харків. Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т", 2020. 294 с.

4. Плани практичних (семінарських) занять та питання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти «Фундаментально-прикладні проблеми криміналістики та судової експертизи» третій рівень вищої освіти (доктор філософії з права з галузі знань право): денна / заочна форма навчання / Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т", 2020. 204 с.

5. Mentor: <https://mentor.khai.edu/enrol/>

11. Рекомендована література

Основна:

1. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. Х. : Право, 2016. Т. 20 : Криміналістика, судова експертиза, юридична психологія / редкол.: В. Ю. Шепітько (голова) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 2018. 952 с.

2. Даньшин М. В. Криміналістика ХХІ століття: місце у системі наукового знання : монографія. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. 480 с.

3. Журавель В. А. Проблеми теорії та методології криміналістичного прогнозування. Харків : Право, 1999. 303 с.

4. Карпов Н. С. Злочинна діяльність : монографія. К. : вид-во Семенко Сергія, 2004. 310 с.

5. Карпов Н. С. Криміналістичні засади вивчення злочинної діяльності : монографія. К. : Київ. нац. ун-т внутр. справ, 2007. 522 с.

6. Кліменко Н.І. Судова експертологія; Курс лекцій: Навч. посіб. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. К.: Видавничий дім «Ін Юре», 2007. 528 с

7. Корж В.П. Розслідування окремих видів злочинів-навчально-методичний посібник-Х.: хну імені В.Н. Каразіна, 2012. 508 с.

8. Котюк І. І. Теорія судового пізнання : монографія. К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2006. 435 с.

9. Криміналістика. Академічний курс : підручник / Т. В. Варфоломеева, В. Г. Гончаренко, В. І. Бояров [та ін.]. К.: Юрінком Інтер, 2011.

10. Кримінально-процесуальні та криміналістичні прийоми і засоби

протидії злочинній діяльності / Євдокіменко С. В., Кузьмічов Я. В., Семенов В. В.: Моногр. К. : Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2006. 352 с.

11. Кудерміна О. І. Психологія особи як суб'єкта правоохоронної діяльності : монографія / О. І. Кудерміна. Чернівці : Наші книги, 2012. 416 с.

12. Лисиченко В. К. Основи подолання протидії розслідуванню корисливо-насильницьких злочинів, вчинених організованими групами, злочинними організаціями: Навч. посібник / В. К. Лисиченко, В. М. Шехавцов. Луганськ : РВВ МВС, 2004. 174 с.

13. Лук'янчиков Е. Д. Методологічні засади інформаційного забезпечення розслідування злочинів. Монографія / Лук'янчиков Е. Д. К. : Нац. акад. внутр. справ України, 2005. 360 с.

14. Маркус В. О. Криміналістика: Курс лекцій. Навч. посібник / Маркус В. О. К. : Кондор, 2007. 558 с.

15. Моїсєєв О.М. Експертні технології в судово-експертній діяльності: теоретичні засади та практика використання автореф. Дис.....докт.юрид.наук; 12.00.09.\О.М.Моїсєєв; Нац. універст.»Юридична академія імені Ярослава Мудрого». Х., 2011, 36с.

16. Мотлях О. І. Поліграф: наукова природа походження, нормативно-правове регулювання та допустимі межі застосування : Монографія. / Мотлях О. І. К. : «Освіта України», 2012. 394 с.

17. Письменний Д. П. Розслідування злочинів слідчо-оперативною групою: правові й організаційні засади : [Монографія] / Д. П. Письменний, В. М. Федченко. Д. : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2006. 204 с.

18. Салтевський М. В. Криміналістика. Підручник для ВУЗ / М. В. Салтевський. К. : Кондор, 2005. 586 с.

19. Специализированный курс криминалистики: Учебник / Авт. кол.: В. П. Бахин и др. К., 1987. -353с.

20. Тіщенко В. В. Теоретичні і практичні основи методики розслідування злочинів : монографія. Одеса : Фенікс, 2007. 260 с.

21. Чаплинський К.О. Тактичне забезпечення проведення слідчих дій: монографія. Дн.: Дніпроп. Держ. Ун-твнутр. Справ, 2010. 560 с.

22. Шевчук В. М. Тактичні операції у криміналістиці: теоретичні засади формування та практика реалізації : монографія / В. М. Шевчук. Х. : Вид. агенція «Апостіль», 2013. 440 с.

23. Шепітько В. Ю. Криміналістична тактика (системно-структурний аналіз): монографія. Х. : Харків юридичний, 2007. 432 с.

24. Шинкаренко І.Р. Злочини в сфері використання комп'ютерної техніки: кваліфікація, розслідування та протидія: монографія /І. Р. Шинкаренко, В.О. Голубєв, М.В. Карчевский, І.Ф. Хараберюш. Донецьк: ДЮІ ЛДУВС, 2007. 266 с.

25. Щербаковський М.Г.Проведення та використання судових експертиз у кримінальному провадженні: монографія/ Щербаковський М.Г. Харків: В деле, 2015. 560 с.

Допоміжна література

1. Галаган В. І. Особливості початку досудового розслідування при виявленні ознак кримінального правопорушення на території дипломатичних представництв чи консульських установ України / В. І. Галаган, О. М. Калачова// Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Малиновські читання», м. Острог, 15-16 листопада 2013 року. Острог : Вид-во Нац. ун-ту «Острозька академія», 2013. С. 234-238.
2. Аленін Ю. П. Початок досудового розслідування за КПК 2012 року / Ю. П. Аленін // Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. № 1, 2013. С. 198-203.
3. До 150-річчя з дня народження Заслуженого професора Миколи Сергійовича Бокаріуса: монографія / О. М. Ключев, О. П. Угровецький & Н. Є. Філіпенко ; рец.: О. М. Бандурка, В. Ю. Шепітько, В. О. Ольховський ; МЮ України, ХНДІСЕ. Харків : *Промінь*, 2019. 176 с.
4. Журавель В. А. Криміналістичні методики: сучасні наукові концепції : монографія. Х. : Вид. агенція «Апостіль», 2012. 304 с.
5. Корж В.П. Криміналістичне обґрунтування та доказове значення висновку експерта в суді Зб. матер. міжнар. наук. практ. Конф, присвяч.. 100-річчю ХНДІСЕ, 4-5 липня 2013, с.67-75
6. Колесниченко А. Н., Коновалова В. Е. Криминалистическая характеристика преступлений : учебное пособие. Х. : Юрид. институт, 1985. 92 с.
7. Лисенко В. В. Криміналістичне забезпечення діяльності податкової міліції (Теорія та практика) : монографія. К. : Логос, 2004. 324 с.
8. Лук'янчиков Є.Д. Методологічні засади інформаційного забезпечення розслідування злочинів : монографія. К. : Нац. акад. внутр. справ України, 2005. 360с.
9. Малярова В. О. Розслідування злочинів проти моральності у сфері статевих стосунків: теорія та практика : монографія. Харків : Видавництво «Золота миля», 2013. 365 с.
10. Матусовский Г. А. Экономические преступления: криминалистический анализ. Х. : Консум, 1999. 480 с.
11. Особливості підготовки матеріалів для призначення судових експертиз : навч. наочн. посіб. для працівників правоохоронних органів / Укладачі: О.П. Угровецький, В.В. Аброськін, І.Р. Шинкаренко та ін. / Міністерство юстиції України; Харківський науково-дослі
12. Пиріг І. В. Теоретико-прикладні проблеми експертного забезпечення досудового розслідування : монографія. Дніпропетровськ : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. Ліра ЛТД, 2015. 432 с.
13. Степанюк Р. Л. Криміналістичне забезпечення розслідування злочинів, вчинених у бюджетній сфері України : монографія ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. А. Ф. Волобуєва. Х. : НікаНова, 2012. 382 с.
14. Тertiшник В. М. Судова експертологія : підруч. для підгот. здобувачів освіт. ступеня «магістр» за спец. 081 «Право» та 262

«Правоохоронна діяльність» / В. М. Тертишник, В. В. Варава, О. В. Сачко ; за заг. ред. В. М. Тертишника. Харків : Право, 2021. 280 с.

15. Філіпенко Н. Є. Кримінологічна діяльність судово-експертних установ України : монографія. Харків : *Коллегіум*, 2020. 392 с.

16. Щур Б. В. Теоретичні основи формування та застосування криміналістичних методик : монографія. Харків : Харків юридичний, 2010. 319 с.

17. Шевчук В. М. Тактичні операції у криміналістиці: теоретичні засади формування та практика реалізації : монографії. Х. : Вид. агенція «Апостіль», 2013. 440 с.

18. Шевчук В. М. Криміналістика: традиції, новації, перспективи : добірка наук. пр. / Віктор Шевчук ; упоряд.: Н. А. Чмутова. Харків : Право, 2020. 1280 с. ISBN 978-966-998-029-8

19. Боротьба з тероризмом: навчальний посібник/ Шинкаренко І.Р. розділ 4. / за заг. редакцією професора В.В. Коваленка / [Джужа О.М., Никифорчук Д.Й., Комарницький В.М. та ін.]. К.: МОН України, 2013.— 584с.

20. Шинкаренко І.Р., Пиріг І.В. Принципи судової експертизи // Збірник наукових праць «Теорія та практика судової експертизи і криміналістики». Випуск 18. 2018. С. 221-230. (включено до міжнародної науково метричної бази Index Copernicus International (Республіка Польща, Варшава) DOI <https://doi.org/10.32353/khrife.2018.24>

21. Шинкаренко І.Р., Мешков О.О. К вопросу о теоретической сущности судебной экспертизы случаев электротравмирования. *LEGEA SI VIATA: Publicatie stintifico – practica*. Aprilie (№4/1) 2019. С. 57-59. URL : <http://www.legeasiviata.in.ua/index.php/zhurnaly?id=372> 12.12.2019-0:26

22. Шинкаренко І.Р., Оболенцева-Красивська О.С. Гемологічна судова експертиза: поняття, проблеми проведення та напрями розвитку. *Вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх*. 2019. №1. С. 102-107. включено до міжнародної науково метричної бази Index Copernicus International (Республіка Польща, Варшава) DOI: 10.31733/2078-3566-2019-1-102-107

23. Шинкаренко І.Р. Актуальні проблеми використання експертної практики щодо підготовки персоналу сектору безпеки у сфері протидії кіберзагрозам в Україні. *Міжнародна та національна безпека: теоретичні та прикладні аспекти* : матер. II Міжнар. наук. практ. конф., 15 бер. 2019 р. Дніпро: ДДУВС, 2019. С. 125-130. URL:

24. Шинкаренко І.Р., Оболенцева-Красивська О.С. До питання сутності гемологічної судової експертизи. *Актуальні питання судової експертизи та криміналістики*: Збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції присвяченої 150- річчю від дня народження Заслужного. професора М.С. Бокаріуса, 18-19 квітня 2019 р. Харків: Право, 2019. С. 97-100. URL:

25. Шинкаренко І. Р., Спіцина Г. О. Деякі напрямки наукових досліджень проблем судової експертології. *Актуальні проблеми експертного забезпечення досудового розслідування* : матеріали наук. практ. семінару (Дніпро, 24 травня

2019 р.). Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2019. 248 с., С. 21-25. URL:
26. Шинкаренко І.Р., Спіцина Г.О. Напрямки формування новітньої парадигми провадження судової експертизи під час досудового розслідування корупційних злочинів. *Актуальні проблеми діяльності органів досудового розслідування*: матеріали Всеукр. наук. практ. конф. (Дніпро, 7 черв. 2019 р.). Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2019. С.225-231. URL:

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://www.portal.rada.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховної Ради України
2. <http://www.president.gov.ua> – офіційний веб-сайт Президента України
3. <http://www.kmu.gov.ua> – офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України
4. www.ombudsman.gov.ua – веб-сторінка Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини
5. <http://www.minjust.gov.ua> – Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України
6. www.ccu.gov.ua – веб-сторінка Конституційного Суду України
7. <http://www.court.gov.ua> – офіційний веб портал судової влади України.
8. <http://www.gp.gov.ua> – офіційний веб-сайт Офісу Генерального прокурора
9. <http://www.reyestr.court.gov.ua> – Єдиний реєстр судових рішень в Україні
10. <http://www.nsj.gov.ua/ua/> – Національна школа суддів України
11. <https://ptcu.gp.gov.ua/uk/> – Тренінговий центр прокурорів України
12. <https://nlu.edu.ua/> – Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
13. <https://www.naiu.kiev.ua/> – Національна академія внутрішніх справ
14. www.hniise.gov.ua – веб-сторінка Харківського НДІ судових експертиз ім. Бокаріуса
15. Офіційний веб-сайт Державного науково-дослідного експертно-криміналістичного центру України. URL : <http://dndekc.centrmia.gov.ua>
16. Веб-сайт організації «Конгрес криміналістів» URL: <https://crimcongress.com/>.
17. Веб-сайт «International Association of Forensic Sciences» URL: <https://iafs2020.com.au/aboutiafs-2/>
18. Веб-сайт «American Academy of Forensic Sciences – AAFS» URL: www.aafs.org
19. <https://ndekc.kh.ua> – веб-сторінка Харківського НДЕКЦ МВС
20. <https://unba.org.ua/> – веб-сторінка національної асоціації адвокатів України.
21. <http://www.catalogue.nplu.org> – Національна парламентська бібліотека України

22. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського
23. <http://www.pravoznavec.com.ua> – Електронна бібліотека юридичної літератури “Правознавець”
24. Юридична бібліотека <http://pravo.biz.ua/>
25. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. URL : <https://nlu.org.ua/>
26. <https://library.khai.edu/http://www.nau.kiev.ua> – Науково-технічна бібліотека Національного аерокосмічного університету ім. М.Є Жуковського (ХАІ). URL :
27. <http://www.nau.kiev.ua> - Нормативні акти України
28. <https://ips.ligazakon.net/> – ЛІГА:ЗАКОН
29. <https://pidruchniki.com/> – Навчальні матеріали он-лайн
30. <http://www.yurpractika.com> – веб-сторінка “Юридична практика”
31. <http://www.yur-gazeta.com> – веб-сторінка “Юридична газета”
32. <https://pravosud.com.ua> – веб-сторінка системи пошуку та аналізу судової практики «PravoSud»
33. <https://helsinki.org.ua/> – Українська Гельсінська спілка з прав людини
34. <http://khpg.org/index.php> – Харківська правозахисна група (ХПГ)
35. <https://www.echr.coe.int/> – Сайт Європейського суду з прав людини